

Lise Ö?rencileri ?çin Okula Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lise Ö?rencileri ?çin Okula Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25403>

Özet

Lise Ö?rencileri ?çin Okula Uyum Ölçe?i (LÖ?OUÖ), ortaö?retim kurumlar?na yeni ba?layan 9. s?n?f ö?rencilerinin okula uyum süreçlerini sistematik olarak de?erlendirmek amacıyla Semih Kaynak tarafından 2021 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçektir. Ölçek, ö?rencilerin **okula uyum** düzeylerini Likert tipi derecelendirme kullanarak iki temel boyut altında ele almaktadır: **Sosyal Uyum** ve **Akademik Uyum**. Bu araç, özellikle lise geçif döneminde ö?rencilerin kar??la?t??? zorluklar? belirlemede ve rehberlik hizmetlerine yönelik ihtiyaçlar? saptamada önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okula Uyum, Lise, 9. S?n?f, Ölçek Geli?tirme, Sosyal Uyum, Akademik Uyum, Ortaö?retim.

Yazarlar

Semih Kaynak

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ortaö?retime yeni ba?layan 9. s?n?f ö?rencilerinin okula adaptasyon düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu adaptasyon, hem ö?rencinin akademik beklentilere yan?t verme yeterlili?ini hem de sosyal çevresiyle (akranlar ve ö?retmenler) kurdu?u ili?kilerin kalitesini kapsamaktadır.

Geli?tirme çal??ması, ö?rencilerin okul ortam?na entegrasyon süreçlerini derinlemesine inceleyen bir doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, okullardaki psikolojik dan??manlık ve rehberlik hizmetlerinin uyum sorunlar? ya?ayan ö?rencilere yönelik olarak yeniden yapılandırılmasına katkı sa?lamayı hedeflemektedir.

Yapı

Lise Ö?rencileri ?çin Okula Uyum Ölçe?i, iki ana faktörden olu?an çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu iki boyut, lise düzeyindeki ba?arın?n ve iyi olu?un temelini olu?turan Sosyal Uyum ve Akademik Uyumdur.

Sosyal Uyum: Ö?rencinin arkada? edinme, akran ili?kilerini yönetme, okul kurallarına uyum sa?lama ve ö?retmenlerle pozitif etkile?im kurma becerilerini ifade eder. Bu faktör 12 maddeden olumaktadır.

Akademik Uyum: Ö?rencinin ders çal??ma al??kanlıklar?, akademik motivasyonu, okulun

e?itimsel gerekliliklerini yerine getirme ve okul ba?ar?s?na yönelik tutumlar?n? kapsar. Bu faktör de 12 maddeden olu?maktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, hem aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) hem de do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen iki faktörlü (Sosyal Uyum ve Akademik Uyum) yap?s?n?n veri taraf?ndan desteklendi?i tespit edilmi?tir. AFA ve DFA sonuçlar?, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstermi?tir, bu da ölçe?in yap? geçerli?inin güçlü oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

LÖ?OUÖ'nün iç tutarlı?ık güvenilirlik katsayılar?, psikometrik aç?dan sa?lam yöntemler kullan?larak hesaplanm??tır. Geleneksel olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsayıs? ile birlikte, daha modern ve faktör yap?s?n? dikkate alan Omega katsayılar? da rapor edilmi?tir.

Her iki güvenilirlik analizi de, ölçe?in alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarlı???a sahip oldu?unu ortaya koymuştur. Bu durum, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde aynı yap?yı ölçtü?ünü ve ölçüm sonuçlar?n?n güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 24 maddeden olu?makta olup, iki ba??ms?z ancak ilişkili faktör altında toplanm??tır. Faktör analizi süreci, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzunun azaltılması ve faktör yap?s?n?n ke?fedilmesiyle başlam??, ardından elde edilen yap?n?n ba??ms?z bir örneklemede Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmesiyle tamamlanm??tır.

Nihai iki faktörlü yap? ?öyledir: Sosyal Uyum (12 madde) ve Akademik Uyum (12 madde). Bu dengeli da??ılım, ölçe?in uyum kavram?n?n hem sosyal hem de akademik yönlerini e?it a??rl?kta ele ald???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme Çal??ması (Self-Report/Öz Bildirim)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Örn: Hiç Kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?lıyorum'a)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Ortaö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: 9. S?n?f Ö?rencileri (Genellikle 14-15 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan doktora tezi kapsam?nda çal???lan ortaö?retim 9. s?n?f ö?rencileri örneklemi.

Test Metodolojisi: Karma Yöntem Ara?t?rmas? (Ölçek geli?tirme a?amas? nicel veri toplama ve analizine dayanmaktadır).

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, AFA, DFA, Güvenirlilik, Ölçek, E?itim Psikolojisi, Akademik Ba?ar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: semihkaynak89@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in geli?tirildi?i çal???ma 2021 y?I'nda tamamlanm???t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretler hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Semih Kaynak ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in dayana?? olan doktora tezi, Yüksekö?retim Kurulu Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r.

Kaynaklar

Kaynak, S. (2021). *Ortaö?retim 9. s?n?f ö?rencilerinin okula uyum süreci: Bir karma yöntem ara?t?rmas?*. (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Lise Ö?rencileri ?çin Okula Uyum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde

de?i?tirilmemelidir.

Sosyal Uyum 12 Madde

Akademik Uyum 12 Madde

ARABPSYCHOLOGY.COM